

Rezolucja Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest w sprawie zwiększania efektywności energetycznej i zrównoważonej energii w UE i krajach partnerskich z Europy Wschodniej

(2018/C 343/03)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

- uwzględniając akt ustanawiający Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 3 maja 2011 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. „Przyspieszenie innowacji w dziedzinie czystej energii” (COM(2016)0763),
- uwzględniając wspólną deklarację ze szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbył się w Rydze w dniach 21–22 maja 2015 r.,
- uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz załączony do niej protokół z Kioto,
- uwzględniając porozumienie paryskie oraz decyzję 1/CP.21 Konferencji Stron, która odbyła się w dniach 30 listopada – 11 grudnia 2015 r. w Paryżu,
- uwzględniając porozumienie paryskie do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu ratyfikowanej przez Unię Europejską, której stroną są także kraje Partnerstwa Wschodniego,
- uwzględniając program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 przyjęty na Szczycie ONZ w sprawie Zrównoważonego Rozwoju w dniu 25 września 2015 r., a w szczególności cele zrównoważonego rozwoju ONZ z 2003 r. – cel nr 7 „Czysta energia po przystępnej cenie” oraz cel nr 13 „Przeciwdziałanie zmianom klimatu”,
- uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie polityki dotyczącej gazu ze źródeł niekonwencjonalnych i jego potencjalnego wpływu na rynki energii w UE oraz w krajach partnerskich Europy Wschodniej oraz z dnia 1 listopada 2017 r. w sprawie zacieśnienia współpracy energetycznej w ramach Partnerstwa Wschodniego w celu wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża z 2015 r.,
- uwzględniając układy o stowarzyszeniu zawarte przez UE z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą, w szczególności ich postanowienia dotyczące współpracy w dziedzinie energii,
- uwzględniając umowę (Kompleksową i wzmocnioną umowę o partnerstwie między UE a Republiką Armenii) zawartą dnia 24 listopada 2017 r. i ratyfikowaną przez Armenię, w szczególności jej postanowienia dotyczące współpracy w dziedzinie energii,
- uwzględniając wspólne oświadczenie ministrów spraw zagranicznych państw Grupy Wyszehradzkiej w sprawie Partnerstwa Wschodniego, wydane po ich posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2017 r. w Warszawie, na którym nakreślono perspektywy członkostwa w UE dla zainteresowanych krajów Partnerstwa Wschodniego,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 6 października 2016 r. w sprawie wdrożenia porozumienia paryskiego oraz konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu w Marrakeszu,
- uwzględniając deklarację ministerialną państw członkowskich UE i krajów partnerskich z Europy Wschodniej z dnia 18 października 2016 r. w sprawie środowiska i zmian klimatu w Partnerstwie Wschodnim,
- uwzględniając pakiet legislacyjny Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”,
- uwzględniając wspólny dokument roboczy służb Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z dnia 15 grudnia 2016 r. „Partnerstwo Wschodnie – kluczowe priorytety i założenia”,
- uwzględniając dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej i jej zmienioną wersję z 2016 r.,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE,
- uwzględniając dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i jej zmienioną wersję z 2016 r.,
- uwzględniając dokument „Partnerstwo Wschodnie – 20 wyników do 2020 r.” i krajowe dokumenty strategiczne Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy w dziedzinie energii dotyczące okresu do roku 2020 i 2030,
- uwzględniając ustanowienie w 2009 r. wschodnioeuropejskiego partnerstwa na rzecz efektywności energetycznej i środowiska (E5P),

- uwzględniając ustanowienie w 2010 r. Funduszu Powierniczego na rzecz Pomocy Technicznej w ramach Partnerstwa Wschodniego,
 - uwzględniając ustanowienie w 2008 r. sąsiedzkiego funduszu inwestycyjnego UE,
 - uwzględniając program EU4Energy,
 - uwzględniając sprawozdanie MAE w sprawie efektywności energetycznej z 2017 r.,
 - uwzględniając dokument „Przyspieszenie inicjatyw i rozwoju możliwości w zakresie efektywności energetycznej w Europie Wschodniej, na Kaukazie i w Azji” Kopenhaskiego Centrum Efektywności Energetycznej (2015),
 - uwzględniając roczne sprawozdanie z wykonania Sekretariatu Wspólnoty Energetycznej (2017 r.),
- A. mając na uwadze, że światowe zapotrzebowanie na energię rośnie w tempie porównywalnym do rozwoju populacji, działalności człowieka i rozwoju technologicznego, przez co nasila się światowa konkurencja o zasoby paliw kopalnych, mając na uwadze, że naraża to na ryzyko naszą efektywność energetyczną i zrównoważony rozwój energii;
- B. mając na uwadze, że sektor transportu odpowiada za jedną trzecią zużycia energii w UE i dlatego odgrywa ważną rolę w przejściu na nowe rozwiązania energetyczne i społeczeństwo niskoemisyjne;
- C. mając na uwadze, że na konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu z 2015 r. 193 kraje zawarły porozumienie paryskie; mając na uwadze, że to światowe porozumienie określa nasze cele i mechanizmy oraz ustanawia wiążące krajowe zobowiązania z myślą o przeciwdziałaniu zmianie klimatu; mając na uwadze, że jako sygnatariusz porozumienia UE zobowiązała się do zmniejszenia do roku 2030 krajowych emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40 % względem roku 1990; mając na uwadze, że porozumienie paryskie weszło w życie dnia 4 listopada 2015 r.; mając na uwadze, że bardziej radykalne ograniczenia emisji są konieczne, aby osiągnąć cele porozumienia paryskiego;
- D. mając na uwadze, że aby osiągnąć cel związany z radykalnym ograniczeniem emisji, strony porozumienia paryskiego muszą zająć się problemem intensywności emisji w ich systemach energetycznych i wdrożyć ambitne strategie na rzecz przejścia na rynki niskoemisyjne w gospodarce światowej;
- E. mając na uwadze, że efektywność energetyczna ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia w przyszłości bezpiecznego, niezawodnego, przystępnego cenowo i zrównoważonego systemu energetycznego; jest to jedyne źródło energii, którego każdy kraj ma pod dostatkiem, będące najszybszym i najtańszym sposobem umożliwiającym sprostanie wyzwaniom bezpieczeństwa energetycznego, ochrony środowiska i gospodarki;
- F. mając na uwadze, że efektywność energetyczna może wspierać wzrost gospodarczy, przyspieszać rozwój społeczny, zrównoważony rozwój środowiska, gwarantować bezpieczeństwo systemu energetycznego oraz przyczynić się do wzrostu dobrobytu, tworzenia nowych miejsc pracy, wzrostu dochodów przedsiębiorstw, oszczędzania źródeł energii, zapobiegania zanieczyszczeniu, wzmocnienia niezależności energetycznej krajów przez efektywne zużycie energii i korzystanie z przyjaznych środowisku urządzeń elektrycznych; mając na uwadze, że zwiększona efektywność energetyczna może przyczynić się do zmniejszenia ubóstwa energetycznego przez zapewnienie energii po bardziej przystępnej cenie;
- G. mając na uwadze, że uczestnicy szczytu Partnerstwa Wschodniego w Rydze w 2015 r. ponownie wyrazili zamiar dalszego zacieśnienia współpracy dwustronnej i wielostronnej w dziedzinie zmiany klimatu i energii; mając na uwadze, że zgodnie z przeglądem europejskiej polityki sąsiedztwa z listopada 2015 r. UE i kraje partnerskie z Europy Wschodniej zwróciły większą uwagę na bezpieczeństwo energetyczne, efektywność energetyczną, zrównoważony rozwój energii i działania w dziedzinie klimatu;
- H. mając na uwadze, że zużycie energii ma się zwiększyć w regionie Europy Wschodniej szybciej niż średnio w UE, w ramach ogólnej tendencji towarzyszącej rozwojowi społeczno-gospodarczemu tego regionu; mając na uwadze, że potencjał w zakresie efektywności energetycznej jest nadal ogromny;
- I. mając na uwadze, że w związku z tym w interesie gospodarczym, społecznym i ekologicznym UE i krajów partnerskich Europy Wschodniej leży ograniczenie emisji dwutlenku węgla pochodzących z zastosowania paliw kopalnych, rozwijanie alternatywnych, zrównoważonych i opłacalnych źródeł energii oraz zwiększanie efektywności energetycznej;
- J. mając na uwadze, że UE ustanowiła dyrektywy, aby uzyskać bezpieczną, zrównoważoną i konkurencyjną energię; mając na uwadze, że UE wytyczyła zestaw celów związanych ze zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych o 40 % w porównaniu z poziomami z 1990 r. i obecnie definiuje ona cele dotyczące zwiększenia udziału używanej w UE energii odnawialnej i efektywności energetycznej co najmniej o około 30 % względem prognoz na 2030 r.; mając na uwadze, że efektywność energetyczna jest czynnikiem sprzyjającym zrównoważonej gospodarce i sektorowi budowlanemu UE i krajów Partnerstwa Wschodniego;

- K. mając na uwadze, że regionalny dialog dotyczący polityki energetycznej w ramach Partnerstwa Wschodniego w ostatnich latach nasilił się i obejmuje konwergencję rynków energii, dywersyfikację dostaw energii i tranzytu oraz rozwój zrównoważonych źródeł energii, a także infrastruktury będącej przedmiotem wspólnego i regionalnego zainteresowania;
- L. mając na uwadze, że środki oszczędności energii i efektywności energetycznej, wraz z większym zastosowaniem odnawialnych źródeł energii, również przyczynią się do ograniczenia różnych form zależności energetycznej, w tym finansowej czy technologicznej lub zależności paliwowej w sektorach jądrowym i paliw kopalnych bądź dotyczącej pozyskiwania i własności strategicznej infrastruktury energetycznej oraz inwestycji w projekty energetyczne przez niewiarygodne strony trzecie w UE i krajach partnerskich Europy Wschodniej;
- M. mając na uwadze, że kraje partnerskie Europy Wschodniej zaangażowały się w przyjęcie i wdrożenie polityki i ram prawnych w zakresie odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej;
- N. mając na uwadze, że Armenia, Gruzja i Mołdawia przystąpiły w 2013 r. do wschodnioeuropejskiego partnerstwa na rzecz efektywności energetycznej i środowiska (E5P), które najpierw ustanowiono z Ukrainą i którego celem jest propagowanie efektywności energetycznej i inwestycji ekologicznych w krajach Partnerstwa Wschodniego;
- O. mając na uwadze, że międzynarodowe instytucje finansowe nadal odgrywają istotną rolę przez wykorzystywanie funduszy krajowych i kredytów na inwestycje w zrównoważone korzystanie z energii i rozwój odnawialnych źródeł energii;
- P. mając na uwadze, że w momencie kształtowania odpowiedniej polityki, która nakłada obowiązki związane z zapewnianiem efektywności energetycznej w sektorach przemysłowych, rozwijaniem odnawialnych źródeł energii oraz włączaniem ich do krajowego koszyka energetycznego, UE i kraje partnerskie Europy Wschodniej muszą uwzględnić ogólną konkurencyjność ich gospodarek oraz sektorów energetycznych;

Spójność działań

1. z zadowoleniem przyjmuje pogląd stron porozumienia paryskiego w sprawie zmiany klimatu, która stanowi zagrożenie dla pokoju i stabilności, dobrobytu gospodarczego na świecie, ograniczania ubóstwa oraz zrównoważonego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie stron porozumienia do wspólnego działania na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury na świecie do wartości znacznie niższej niż 2 °C powyżej poziomów sprzed epoki przemysłowej oraz zapobiegania znacznemu niekorzystnemu wpływowi na klimat;
2. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie państw członkowskich UE i krajów partnerskich z Europy Wschodniej do przestrzegania porozumienia paryskiego; odnotowuje zaplanowane, ustalone na szczelbu krajowym wkłady (INDC) przedstawione przez te państwa z myślą o ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych; wzywa odpowiednie rządy tych państw, aby dostosowały ich INDC do porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju ONZ na rok 2030; zwraca uwagę na znaczenie krajowych planów w zakresie energii i zmiany klimatu; podkreśla, że we wspólnym interesie krajów Partnerstwa Wschodniego leży wzmocnienie dwustronnej i wielostronnej współpracy w dziedzinie energii w celu osiągnięcia ich odpowiednich celów klimatycznych;
3. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji ustanawiający ramy przyspieszenia innowacji UE w dziedzinie czystej energii; podkreśla potrzebę stworzenia ram prawnych i finansowych dla innowacji energetycznych, które są zgodne z Planem działania w zakresie energii do roku 2050 UE i jej zobowiązaniami wynikającymi z porozumienia paryskiego oraz sprzyjają efektywnemu i zrównoważonemu wykorzystywaniu wszystkich źródeł energii, co skutkuje oszczędnością energii i większymi korzyściami, w tym w dziedzinie zdrowia, bezpieczeństwa oraz jakości powietrza i wody, przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności przemysłowej, dostaw energii, a także kompleksowego reagowania na problemy związane z ochroną środowiska; uznaje, że ramy dotyczące przyspieszenia unijnych innowacji w dziedzinie czystej energii stanowią integralną część szerszego zestawu wniosków ustawodawczych określonych w pakiecie „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” i w związku z tym powinny wzmocnić jego różne elementy, zobowiązania Unii podjęte na podstawie porozumienia paryskiego oraz szersze prawodawstwo i zasady dotyczące unii energetycznej, zwłaszcza te odzwierciedlone w ramach klimatycznych i energetycznych do roku 2030 oraz planie działania do roku 2050;
4. uważa, że osiągnięcie celów ustanowionych w porozumieniu paryskim będzie wymagało poważnych zmian strukturalnych w gospodarkach i systemach energetycznych stron porozumienia, w tym stopniowego przejścia na bardziej zróżnicowany koszyk energetyczny, promowania zrównoważonych źródeł energii i poprawy efektywności energetycznej we wszystkich sektorach, w tym również w sektorze transportowym i budowlanym;
5. podkreśla znaczenie środków oszczędzania energii i podnoszenia efektywności energetycznej dla bezpieczeństwa energetycznego UE, a zwłaszcza krajów PW; zauważa, że kraje PW są średnio trzykrotnie bardziej energochłonne niż przeciętne państwo członkowskie UE, oraz podkreśla, że zmniejszenie tej luki jest najskuteczniejszym sposobem zmniejszenia zależności energetycznej odpowiednich krajów PW od państwa trzeciego;

6. podziela pogląd, że skuteczne wdrożenie innowacji energetycznych jest wielowymiarowym wyzwaniem, które obejmuje UE i kraje Partnerstwa Wschodniego; podkreśla, że wyzwanie to wymaga zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron, obywateli, środowisk akademickich, organizacji badawczych i technologicznych, MŚP, przedsiębiorstw typu start-up, przedsiębiorstw energetycznych i budowlanych, dostawców usług w zakresie mobilności, dostawców usług, producentów sprzętu, firm informatycznych i telekomunikacyjnych, instytucji finansowych, unijnych, krajowych, regionalnych i lokalnych władz, społeczności związanych z energią odnawialną, organizacji pozarządowych, edukatorów i liderów opinii; zwraca uwagę na wartość nowych modeli biznesowych wykorzystujących innowacyjne technologie cyfrowe w celu m.in. optymalizacji własnej produkcji, magazynowania, wymiany i zużycia własnej czystej energii na miejscu oraz zwiększenia dostępu do odnawialnych źródeł energii, w tym w przypadku gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym;
7. podkreśla znaczenie rozwoju technologii energii odnawialnej i poprawy efektywności energetycznej w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych we wszystkich sektorach energetycznych, która przyczynia się do realizacji indywidualnych zobowiązań podjętych przez strony porozumienia paryskiego; uważa, że polityka w tym zakresie ma kluczowe znaczenie dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; wzywa Komisję Europejską i organy krajowe UE i krajów Partnerstwa Wschodniego do dążenia do stworzenia zintegrowanego systemu wspólnych środków promujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i efektywność energetyczną; podkreśla, że środki te powinny obejmować środki zachęty do oszczędności energii we wszystkich sektorach gospodarki, w tym w sektorze budowlanym i transportowym; ponadto wzywa do uwzględniania strategii dotyczących energii odnawialnej i efektywności energetycznej we wszystkich dziedzinach mających znaczenie dla produkcji, przesyłu, dystrybucji i magazynowania energii;
8. wzywa UE i kraje Partnerstwa Wschodniego do zacieśnienia współpracy regionalnej i zachęcania do modernizacji ich sieci energetycznych; zauważa, że można to zrobić przez rozwój i promowanie „inteligentnych sieci”, a także budowę nowych wzajemnie połączonych i transgranicznych infrastruktur; podkreśla, że należy uzupełnić te działania środkami ukierunkowanymi na zmiany zachowania, oszczędność energii i wspieranie konsumentów; zauważa, że jest ważne, aby środki te podkreślały korzyści związane z przejściem z paliw kopalnych na odnawialne źródła energii, zwłaszcza w sektorach takich jak ogrzewanie; podkreśla także potrzebę rozwinięcia solidnej internetowej sieci funkcjonującej jako szkielet w celu obsługi inteligentnych sieci, jak również zapewnienia cyberbezpieczeństwa krytycznej infrastruktury;
9. podkreśla kluczową rolę organów regionalnych i lokalnych w zakresie wdrażania środków efektywności energetycznej; podkreśla potrzebę wspierania tych organów i zwiększania ich kompetencji i wiedzy fachowej w tym obszarze; podkreśla potrzebę ustanowienia i promowania partnerstwa gmin w krajach PW, które wdrożyły najlepsze praktyki dotyczące gmin w UE;
10. podkreśla, że zróżnicowanie źródeł energii i szlaków dostaw, które obejmują zwrotny przesył gazu, ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego państw członkowskich UE i krajów Partnerstwa Wschodniego oraz dla ich zdolności do wywiązania się z zobowiązań dotyczących polityki w dziedzinie efektywności energetycznej;
11. podkreśla, że nowe szlaki nie mogą prowadzić do zwiększenia zależności od dominujących dostawców gazu ani do osłabienia regionalnego bezpieczeństwa energetycznego czy unijnej strategii na rzecz unii energetycznej; podkreśla, że wszystkie nowe części morskiej i lądowej infrastruktury rurociąkowej muszą być zgodne z przepisami w dziedzinie ochrony środowiska i podstawowymi zasadami przewidzianymi w odnośnym prawodawstwie UE; zwraca uwagę, że gazociąg North Stream 2 wpłynie negatywnie na kluczowy cel, jakim jest dywersyfikacja dostaw energii i w związku z tym zagraża perspektywie budowy wydajnego ekosystemu energetycznego;
12. z zadowoleniem przyjmuje tworzenie i rozwijanie gazowych połączeń międzysystemowych i zwrotnego przesyłu gazu, południowego korytarza gazowego oraz jego przedłużenie z myślą o przyjęciu dodatkowych zasobów gazu z Turkmenistanu; jak również nowych instalacji umożliwiających wywóz/przywóz skroplonego gazu ziemnego, w tym wydobywanie gazu ziemnego ze źródeł konwencjonalnych i niekonwencjonalnych; zwraca uwagę na znaczenie współpracy UE z krajami partnerskimi z Europy Wschodniej na rzecz zabezpieczenia dostaw gazu, w szczególności zdolności zwrotnego przesyłu gazu na Ukrainę z Węgier, Polski i Słowacji, a także z Rumunii do Mołdawii;
13. z zadowoleniem przyjmuje tworzenie i rozwijanie gazowych połączeń międzysystemowych i zwrotnego przesyłu, południowego korytarza gazowego oraz nowych instalacji umożliwiających wywóz/przywóz skroplonego gazu ziemnego, w tym wydobywanie gazu ziemnego ze źródeł konwencjonalnych i niekonwencjonalnych; zwraca uwagę na znaczenie współpracy UE z krajami partnerskimi z Europy Wschodniej na rzecz zabezpieczenia dostaw gazu, w szczególności zdolności zwrotnego przesyłu gazu na Ukrainę z Węgier, Polski i Słowacji, a także z Rumunii do Mołdawii;
14. wspiera rynkowe strategie energetyczne oparte na otwartej i uczciwej konkurencji między dostawcami energii oraz na przejrzystości rynku; zwraca uwagę, że wprowadzana przez UE unia energetyczna oznacza utworzenie ogólnoeuropejskiego rynku energii, na którym kraje Partnerstwa Wschodniego będą odgrywały istotną rolę; wzywa Komisję oraz organy krajów Partnerstwa Wschodniego, by nieustannie dokonywały przeglądu zasad rynku i proponowały modyfikacje z myślą o stworzeniu warunków bardziej sprzyjających inwestowaniu w odnawialne

źródła energii, reagowaniu na niedoskonałości rynku oraz wspieraniu efektywności energetycznej; podkreśla znaczenie stworzenia środków zachęty w celu zapewnienia równych szans w sektorze energetycznym oraz wyeliminowania nieuzasadnionych dotacji na źródła energii będące w eksploatacji, zakłócających rynki energetyczne;

15. podkreśla konieczność zapewniania sprzyjających warunków prowadzenia działalności gospodarczej i odpowiednich ram regulacyjnych w celu zachęcenia sektora prywatnego do inwestowania w odnawialne źródła energii, infrastruktury przesyłu energii i handel energią ze źródeł odnawialnych ponad granicami;
16. podkreśla rolę i potencjał w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków oraz znaczenie modernizacji budynków nieefektywnych energetycznie w UE i krajach PW w celu maksymalnego zwiększenia ich efektywności energetycznej;
17. wzywa organy krajów Partnerstwa Wschodniego stowarzyszonych z UE do przyspieszenia dostosowania ustawodawstwa do przepisów UE dotyczących zmiany klimatu i energii zgodnie z układami o stowarzyszeniu; podkreśla w tym kontekście znaczenie współpracy ze Wspólnotą Energetyczną, Komisją Europejską i państwami członkowskimi UE z myślą o ustanowieniu wstępnych warunków prawnych, instytucjonalnych, finansowych, gospodarczych i technologicznych niezbędnych do zapewnienia stopniowego i społecznie akceptowalnego przejścia na rozwój niskoemisyjny; z zadowoleniem przyjmuje niedawne rozszerzenie Wspólnoty Energetycznej o Gruzję i podkreśla konieczność pełnego spełnienia przez ten kraj warunków członkostwa we wspólnocie; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Białorusi o przyznanie statusu obserwatora w tej organizacji;
18. zauważa, że badania naukowe, rozwój i inwestycje w dziedzinie czystej energii zależą zasadniczo od stabilności rynku oraz przewidywalności i pewności ram regulacyjnych, które wymagają ambitnej i realistycznej długoterminowej wizji politycznej, w tym celów i zobowiązań w dziedzinie energii i klimatu, stałych ukierunkowanych zachęt i stałego kapitału podstawowego, aby stworzyć równe szanse dla wszystkich technologii, co wspiera innowacyjność, poprawia sytuację w zakresie dostaw energii, zmniejsza ograniczenia w dostępie do rynku i – w przypadku innowacji w dziedzinie czystej energii – ułatwia osiągnięcie masy krytycznej koniecznej przy wprowadzaniu na rynek; podkreśla potrzebę nadania priorytetu systemowym innowacjom w dziedzinie energii, a także promowania edukacji i przedsiębiorczości, bowiem innowacje nie opierają się tylko na technologii; podkreśla potrzebę przyjęcia tego systemowego podejścia, aby móc skutecznie połączyć różne dostępne lub dopiero opracowywane rozwiązania, w szczególności w odniesieniu do efektywności energetycznej i udziału odnawialnych źródeł energii; apeluje, by wykorzystać platformy technologii i innowacji UE i PW do określenia obiecujących innowacji w dziedzinie czystej energii zasługujących na ukierunkowane wsparcie;
19. podkreśla, że badania naukowe i innowacje w sektorze prywatnym, zwłaszcza za pośrednictwem MŚP, mają kluczowe znaczenie dla wspierania czystej energii, efektywności energetycznej, zrównoważonego rozwoju energii, poprawy i wspierania tworzenia miejsc pracy, wzrostu i inwestycji w UE i PW; podkreśla potrzebę dostosowania finansowania MŚP do ich wymagań; jest zdania, że w celu przejścia na zrównoważoną gospodarkę o obniżonej emisyjności należy dopilnować, aby rynki pracy mogły odpowiednio reagować na nowe wymagania w zakresie innowacyjnych systemów czystej energii, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby dotyczącej sprawiedliwego i uczciwego przejścia;
20. uważa, że włączenie stosownych informacji do zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu może przyczynić się do osiągnięcia efektywności energetycznej; podkreśla w tym kontekście, jak ważne jest promowanie najlepszych praktyk i wymiany informacji, a także uproszczenie zasad uczestnictwa w programach innowacji w dziedzinie energii dla wszystkich organizacji, przedsiębiorstw, uniwersytetów i instytutów, zarówno z UE, jak i PW;
21. podkreśla potrzebę dalszego zwiększenia finansowania współpracy w dziedzinie energii, lecz także usprawnienia wprowadzania innowacji w dziedzinie energii w ramach innych wyzwań społecznych;
22. pozostaje zaniepokojony złożonością istniejących instrumentów finansowych i podkreśla potrzebę większej spójności między odpowiednimi funduszami przeznaczonymi na projekty z zakresu czystej energii; wzywa Komisję do uproszczenia dostępu i zwiększenia budżetu, w tym do przekierowania niewielkiej części bezpośrednich dotacji do paliw kopalnych w celu pobudzenia i przyspieszenia zrównoważonego rozwoju;
23. wzywa UE i PW, aby w działaniach dotyczących sektora energetycznego i innych powiązanych sektorów kłaść większy nacisk na wspieranie innowacji w dziedzinie zrównoważonego zaopatrywania się w surowce, lepszego projektowania produktów, recyklingu, ponownego wykorzystania i kaskadowego wykorzystania istniejących metali i materiałów w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym i oszczędności energii;

24. podkreśla zainteresowanie UE i PW identyfikacją i zwalczaniem biurokracji, korupcji i nieuczciwych praktyk rynkowych z uwagi na negatywny wpływ, jaki wywierają one na wczesnych etapach powstawania rewolucyjnych technologii;
25. wzywa UE i PW do wzmoczenia wysiłków na rzecz wspierania i harmonizacji edukacji w dziedzinach akademickich związanych z efektywnością energetyczną; podkreśla, że edukacja jest niezbędna dla innowacji i zrównoważonego rozwoju;
26. uznaje potrzebę systemowych programów kształcenia i aktywizacji, aby umożliwić społeczeństwu pełny udział w transformacji systemu energetycznego oraz aby umożliwić obywatelom w każdym wieku stopniowe przejście od etapu uświadomienia i zrozumienia do aktywnego angażowania się i upodmiotowienia; wzywa UE i PW do promowania angażowania się obywateli w sprawy dotyczące energii przez kampanie uświadamiające, zapewnienie kompleksowych i łatwo dostępnych informacji; podkreśla potrzebę przewidzenia odpowiednich środków zmiany kwalifikacji zawodowych w celu społecznie akceptowalnego przejścia na gospodarkę niskoemisyjną;
27. jest zdania, że na obszarach miejskich, oprócz obniżenia emisyjności i modernizacji budynków, istnieją budzące niepokój kwestie dotyczące terenów zielonych; zaleca priorytetowe uwzględnienie obszarów zieleni miejskiej, mając na uwadze nieodwracalność ich zanikania;
28. uważa, że sektor transportu ma ogromny potencjał i powinien odgrywać istotną rolę w przejściu, oraz zachęca UE i PW do wspierania i promowania mobilności niskoemisyjnej;

Wielostronne programy współpracy i sukcesu

29. z zadowoleniem przyjmuje zmiany przyjęte przez Armenię w przepisach dotyczących oszczędności energii oraz energii odnawialnej, oraz plan pozyskiwania 30 % produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł do roku 2020; podkreśla możliwość poprawy efektywności energetycznej budynków i systemów grzewczych;
30. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Azerbejdżanu na rzecz przyjęcia nowych aktów prawnych oraz zastąpienia technologii i urządzeń ich nowoczesnymi wersjami; zdecydowanie popiera nowe programy na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej do 2020 r. oraz utworzenie państwowej agencji ds. alternatywnych i odnawialnych źródeł energii w celu dostosowania efektywności energetycznej; podkreśla potrzebę promowania instytutu efektywności energetycznej i zwiększenia efektywności budynków;
31. popiera coraz większą koncentrację rządu na efektywności energetycznej, zwłaszcza na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych, zwiększeniu udziału energii ze źródeł odnawialnych w koszyku energetycznym i zmniejszeniu zużycia energii; ponownie wzywa jednak UE i władze białoruskie, aby priorytetowo traktowały bezpieczeństwo białoruskiej elektrowni jądrowej w Ostrowcu, a także zagwarantowały, by postępy w stosunkach między UE a Białorusią były uzależnione od większej otwartości i aktywniejszej współpracy Białorusi, a także od przestrzegania w pełni przez Białoruś międzynarodowych norm bezpieczeństwa jądrowego i ochrony środowiska;
32. zdecydowanie popiera zaangażowanie Gruzji w efektywność energetyczną; z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie do Wspólnoty Energetycznej w 2017 r.; z zadowoleniem przyjmuje intensywne prace podjęte w celu opracowania i finalizacji projektów ustaw dotyczących energii, efektywności energetycznej, etykietowania energetycznego, charakterystyki energetycznej budynków oraz promowania energii odnawialnej, a także planów działania w zakresie efektywności energetycznej i energii odnawialnej;
33. podkreśla znaczenie zmiany krajowej strategii energetycznej na rok 2030, przyjętej przez Republikę Mołdawii w 2017 r., która przewiduje zmniejszenie energochłonności o 10 % do 2020 r. oraz zużycia energii w budynkach o 20 % do 2020 r.; z zadowoleniem przyjmuje pomyślną realizację finansowanego przez UE projektu „Energia i biomasa”, który przyczynił się do zwiększenia produkcji zasobów energii odnawialnej; podkreśla znaczenie przyjęcia przepisów dotyczących efektywności energetycznej transponujących dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej; podkreśla znaczenie opracowania krajowego planu efektywnych energetycznie budynków, z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych czynników klimatycznych;
34. z zadowoleniem przyjmuje cel Gruzji, jakim jest zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 25 % poniżej dotychczasowego scenariusza postępowania do 2030 r. jako jej udział w zaplanowanych, ustalonych na szczeblu krajowym wkładach w ramach porozumienia paryskiego;

35. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki PW na rzecz dywersyfikacji jego źródeł energii; z zadowoleniem przyjmuje znaczące postępy Ukrainy w dążeniu do zmniejszenia bardzo wysokiej energochłonności gospodarki i infrastruktury, w tym przyjęte na Ukrainie przepisy dotyczące Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Mediów, które wspierają utworzenie niezależnego organu regulacyjnego na rynku energetycznym Ukrainy zgodnie z normami UE; z zadowoleniem przyjmuje postępy Ukrainy w dziedzinie efektywności energetycznej, w szczególności przyjęcie przepisów dotyczących funduszu na rzecz efektywności energetycznej oraz innych odpowiednich przepisów umożliwiających funkcjonowanie ukraińskiego funduszu na rzecz efektywności energetycznej od początku 2018 r., z częściowym finansowaniem UE; z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie procesu rozdzielania zgodnie z trzecim pakietem energetycznym UE; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie w sierpniu 2017 r. nowej strategii energetycznej Ukrainy do roku 2035 („Bezpieczeństwo, efektywność energetyczna, konkurencyjność”), która określa cały pakiet reform na dużą skalę w sektorze energetycznym, wyznaczający nowe cele w dziedzinie energii odnawialnej, jak również cel zmniejszenia energochłonności gospodarki o połowę do roku 2030; podkreśla potrzebę realizacji projektów efektywności energetycznej na szczeblu lokalnym, które przyniosą korzyści lokalnym społecznościom;
 36. z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie Wschodnioeuropejskiego Partnerstwa na rzecz Efektywności Energetycznej i Środowiska, programu EU4Energy na wszystkie kraje Partnerstwa Wschodniego w celu przyspieszenia wdrożenia projektów efektywności energetycznej, poprawy otoczenia prawnego i regulacyjnego oraz wspierania współpracy przy projektach infrastrukturalnych; zachęca do dzielenia się doświadczeniami i wnioskami oraz najlepszymi praktykami z pomyślnie zrealizowanych projektów efektywności energetycznej, takich jak finansowany przez UE projekt „Energia i biomasa” w Mołdawii lub środki podjęte przez Gruzję i Ukrainę w celu zwiększenia efektywności energetycznej w sektorach mieszkalnych; zdecydowanie popiera zaangażowanie Porozumienia Burmistrzów Wschodu (CoM East), które skupia organy lokalne i regionalne zajmujące się wdrażaniem celów klimatycznych i energetycznych; podkreśla znaczenie innych projektów finansowanych ze środków UE, takich jak pakiet projektów Clima East, mających zapewnić krajom partnerskim środki umożliwiające zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
 37. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Azerbejdżan zajął 28. miejsce w globalnym indeksie efektywności energetycznej według indeksu produktywności energetycznej i dobrobytu gospodarczego z 2015 r.; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wyniki Azerbejdżanu dotyczące wydajności energetycznej poprawiają się co roku o 12,8 %, co jest najszybszym wskaźnikiem poprawy wydajności energetycznej na świecie;
 38. z zadowoleniem przyjmuje cel Azerbejdżanu, jakim jest zmniejszenie do 2030 r. emisji gazów cieplarnianych o 30 % względem poziomu z 1990 r. jako udział tego kraju w zaplanowanych, ustalonych na szczeblu krajowym wkładach;
 39. z zadowoleniem przyjmuje członkostwo SOCAR w inicjatywie Banku Światowego „Zero Routine Flaring do 2030 r.”;
 40. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, komisarzowi do spraw europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych oraz rządów i parlamentom państw członkowskich UE i krajów Partnerstwa Wschodniego.
-